

שלה מוצאי ש"פ שלח, מבה"ח תמות, היתש"ל"ח

וקשור גם עם ארץ ישראל כפשוטה, דכיון שמפני חטאינו גלינו מארצנו¹⁴, הרי כשתחזירים ומקימים את א"י הרוחנית בשלימותה, ע"י שמבטלים את הסיבה שבגללה גלינו מארצנו (מפני חטאינו), הרי זו הכנה קרובה ועד שמירי הן נגאלין (כלשון הומב"ס¹⁵) שנוצטת הגאולה האמיתית והשלימה של ארץ ישראל בפשטות, ארץ שבפנה עממין, שדיא ארץ אשר גוי תמיד עיני הוי' אליקוד בה מרשית השנה ועד אחרית שנה¹⁶, שזהו אפילו בזמן הגלות, אבל מזה גופא מוכן, ששם מוכן יותר ענין הגאולה לכל פרטי וענני¹⁷.

כ) וידיע הכיאר בזה, במאמרי רכותני נשיאנו, דהנה, כללות הענין

שנפעל ע"י כיבוש ארץ ישראל (לאחריל שמהשה רבינו פעל ההתחלה בזה ע"י שלח לך, לדעתך) הוא, שגם כי תבואו אל הארץ¹⁷, ארץ נושבת¹⁸, שאז נאמר להם מיד שיש שנים תודע שרד ויש שנים תזמור כרמך ואספת את תבואתה¹⁹, הנה מבלי הכט על כך שלכאורה הם מלאכות פשוטות, ועד שנקראים (כלשון הגמרא²⁰) עובדין דחול, ועוד לא למטה מזה, אעפ"כ, כיון שבאים לאחרי ההתחלה והתכנה דכי תבואו אל הארץ ושכתה הארץ שבת לה²¹, איך גם הענין דישש שנים תודע שרד ויש שנים תזמור כרמך נעשה ענין של קדושה: ובכללות העבודה הרוחנית, הרי זה הענין דכל מעשיך לשם שמיי²² וכל דיחיד דעמו²³, היינו, שאפילו המעשים והדרכים של שנה דכרי הרוח וקשרים עם דברים גשמיים, הנה גם מהם עושה כלי לאלקות. ועד שעושה (דורה) לו יח' כחתוניו²⁴, בעוה"ז הגשמי, שהוא החתון במדריגה שאין החתון למטה הימנו — ע"ז שהגשמיים נעשה רוחנית, וכתונות גופא — תכלית העלי והשלימות, עד שנקרא בשם דירה, שענין הדירה הוא שפה נמצא הדך בה ככל ענינו²⁵, ועד שנמצא שם ככל עצמותו בגלוי.

אמנם כדי לשנות (איבערמאכן) ולכבוש את גשמיית העולם, ולעשותו שזהו כללות הענין

- (22) אבות פ"ב מ"ב.
- (23) משיל ג, ו. וראה ד"ה ושבתו בשלום פ"ח: פ"ד ואילך (לעיל ע"פ פא: ע"פ פא: ואילך).
- (24) ראה תחומא בחוקותי ג. נשא סו. ב"ד ספ"ג. במדכ"י פ"ג, ו. תניא רפ"ל. ובכ"מ.
- (25) מאמרי אוד"ה חקמ"ה ח"א ע' תפט (ועם הגהות — אה"ת שו"ש ח"ב ע' חרפ). אוד"ה בלק ע' תתקצ. המלך חרס"ז ה' טה"מ תרע"ח ע' קצג. תרצ"ב ע' די.
- (14) תפלת מוקט דיק"ט.
- (15) הלי תשובה פ"ז ה"ה.
- (16) עקב יא. יב.
- (17) בחר כה, ב.
- (18) לשון הכתוב — בשלח סו, לה.
- (19) בחר שם, ג.
- (20) פסחים פב, ב. ביצה פב, א. בכורות לב, ב.
- (21) בחר שם, ב. וראה לקו"ת בחר מ, ד.

שלה

בס"ד. מוצאי ש"פ שלח, מבה"ח תמות, היתש"ל"ח (דנהנה בלתי מוגה)

1) שלח

גוי כל נשיא בה"ס, ושלח אותם לתור את הארץ, וצ"ד להביא מזהו הענין בזה, דכיון שהי' זה לדעתו של פשה רבינו (לדעתך), שקיבל תורה מסיני ומסרה לכל אחד מישראל ועי"ז שקיבל התורה בשלימותה, עד שאפילו כל מה שתלמיד ותיק עתה לחדש עד סוף כל הדורות הכל ניתן למשה מסיני¹, ונאכ"כ שזהו (לא רק ענין של דעת, אלא) ענין של מעשה רב², הרי בודאי היתה בזה כוונה נעלית ביותר. ועוד זאת, שאפילו מצד המרגלים עצמם נאמר³ כולם אנשים, כמבואר בזה"י וכמ"ל⁴ שהי' זכאין וצדיקים, וכפי שמביא גם רש"י בפירושו על התורה⁵, שכל אנשים שבמקרא לשון תשיבות ואותה שעה בשרים הי'ו, ומוזה מוכן גודל העילוי של ענין זה, הן מצד המשלש⁶ משה, שענין זה הי' לדעתו, והן מצד השלושים, כל נשיא בה"ס וגם צ"ד להביא מזה (התורה) מענין זה, דכיון שהתורה היא נצחית⁷, הרי מוכן שיש הוראה נצחית בכל סיפור זה. [נאכ"כ⁸ להורות לדעתך, דקאי על משה רבינו, כמבואר בתנאים⁹ שמצד היותו רציה מהימנא¹⁰ (נוסף על היותו משיבנה ורעים¹¹) ישנו ענינו (של משה) ככל אחד ואחד מישראל, וכאופן שענין זה פועל במעשה בפועל בנוגע להנהגתו בקיום התורה ומצוותי¹², ועד שמצד זה, הנה הענין שכלפי משה זוטרתא היא¹³ (וכו קטן), נעשה זוטרתא בנוגע לכל אחד ואחד מישראל עד סוף כל הדורות — הרי בודאי שיש הוראה נצחית לכל אחד בכל מקום ובכל זמן, בנוגע לענינים הקשורים עם ארץ ישראל הרוחנית,

- (7) ח"ג קנה, סע"א.
- (8) במדכ"י פ"ט, ה'. תחומא פרשתנו ד'. ליקוט שמעוני ריש פרשתנו.
- (9) תניא רפ"ז.
- (10) ראה תניא רפ"ב.
- (11) ראה זהר ח"א ק"ו, ח"ב ת, ב.
- (12) סוכה נב, ב.
- (13) ראה בכרות לג, ב.
- (1) פרשתנו יג, ב.
- (2) שם, טז.
- (3) אבות רפ"א.
- (4) ראה מגילה יט, ב. ירושלמי פאה פ"ב.
- (5) שמע"י רפ"ב. לקו"ש חיי"ש ע' 252.
- (6) ושי"ג וראה ד"ה משה קיבל ספי' (לעיל ע' של).
- (7) שבת כא, א. ושי"ג וראה ב"ב קל, ב.
- (8) פרשתנו שם, ג.

שמפרש המדרש³⁸ איש כניעניו³⁸, גברא תגרא, וענין המסחר הוא, שמשיקעיים בו כו' כרי' שעיי' יתוסף ריוח כו'. וענין המסחר (כפי' הוא) כללות ענין בריאת העולם (ארק), כל סדר השתלשלות העולמות, באופן שלהם ירידה מאור פניו יתו³⁹, עד לעולם התחתון שאין תחתון למטה הימנו, שדו"ע של ירידה לכברא עמיקתא⁴⁰, כמורמו גם בארץ כנען, כמבואר במדרש⁴¹ שהיתה במעמד ומצב ירוך כ"כ, שה' צורך באהרה מיוחדת שכמעשה ארץ כנען גו' לא תעשו גו'⁴², וכל זה הוא בדוגמת ענין של מסחר, כיון שהירידה היא לצורך עלי' ומבואר בדושיים⁴³, שענין זה מתחיל כבר מירידת הנושמה בגוף, שהיא בגוף גשמי דוקא, וכאופן שנשתנה יצירתו מגוף שאר הנובראים, שנובראו יחד עם הנפש שלהם, משא"כ גוף האדם שנברא באופן שה' החילה גוף דומם, כמ"ש⁴⁴ גלמי ראו עיניך, ורק לאח"כ יפח באפיו נושמת חיים⁴⁵ (כמבואר בתו"א בתחלתו⁴⁶), והיינו, שתחבור הנושמה בגוף נעשה באופן של ירידה מאיגרא רמה לכברא עמיקתא⁴⁰. וענין זה הוא בדוגמת ענין המסחר, כי ירידה זו היא צורך עלי', כדי שעיי' יבואו לעלי' ונעלי' יותר מכמו שה' המעמד ומצב לפני'.

אמנם כדי שיוכלו לשנות (איבערמאכז) את הגמיות כן, באופן שהת' עלי' למעלה יותר מכמו שה' קודם הירידה, החד לאחרי ההכנה וההחלה בה בשעת מ"ת) הי' הענין דשלח לך אנשים ויתרוו את ארץ כנען (כאופן ד'איש אחד אחד גו', ככאור רכותינו נשיאנו⁴⁷ שכל אחד מהנובראים עמד במעמד ומצב של אחד, שהתחלת תיבת אחד היא באות א) שרומזת על אלופו של עולם, אבל כרי' שהת' תיבה שלמת⁴⁸. ישנם גם ד' וי', שרומזים על י' רקיעים וארץ וי' רוחות העולם, וכאופן שכולם נעשים מציאות אחת עם אלופו של עולם⁴⁸. ועיי' ששלחו איש אחד איש אחד גו' כל נשיא בהם, הרי כיון שהנשיא כולל את כל השבט כולו, הנה עיי' הלכתו ופעולתו, נעשית סלילת הדרך עבור כל אנשי השבט כו'.

- (37) בי'ר פפ"ה, ד. ה'א ח' כ"ג.
- (38) וישב ע"ב.
- (39) תניא פל"ץ (מה' סע"ב).
- (40) ע"פ לישן חז"ל — תניגה ה, ב.
- (41) ראה תרי"כ ופריש"י אחרי ית, ג.
- (42) אחרי שם.
- (43) ראה סה"מ תרי"ז ס"ע קלג ואלף.
- תל"ח לי לך. תשי"ט ע' 28 ואילף.
- (44) תהלים קל"ט, טז. וראה סנהדרין ל"ח, ר"ש ע"ב.
- (45) בראשית ג, ז.
- (46) ד, ג.
- (47) אור"ח פרשתו ס"ע חנוכ.
- (48) ראה סמ"ק הובא בבית יוסף אר"ח סמ"ק סא (י"ה כתב סמ"ק). שרי"ע ודאדו"ז אר"ח שם טעף ג. וראה תו"א ורא"ה נה, ב. ואילף.

זמ"ת בשנת הראשונה (לצאתם מארץ מצרים), שאז הי' ביטול הגזירות, ונעשה הענין דעליונים ירדו למטה ותחתונים יעלו למעלה, ואני המתחיל²⁶. אלא שהענין זמ"ת הי' במדבר, שהוא הדין מארץ נושבת, וכפפשוטות הענינים, שהענין דמזון לבוש וביה הי' מלמעלה, לחם מן השמים, מים מבארה של מרים, והלבושים היו באופן שענוי הכבוד היו מנהיצים אותם²⁷, שעיי' היו תמיד חודשים ואינם בליים, ועד"ז היו הבתים (אהלים) מוקפים בעניי הכבוד שהקיפו אותם מדי רוחות, ומלמעלה ומלמטה, (כמבואר בכתוב וכמורשיים²⁸). ובמילא לא הוצרכו אז לעבודות גשמיות כו'.

אך לאח"כ, בשנה השנייה הוצרכו להמכין לכבוש את גשמיית העולם, עיי' כיבוש ארץ ישראל, שהיתה אז ארץ שבעה אומות, שכוללים את כל שבטים אומות העולם²⁹. וכמוכז גם, ממה שאמרו רז"ל³⁰, בנוגע לארץ ישראל, שמתמציחה שותה כל העולם כולו, היינו, שההשפעה בכל העולם מגיע עיי' שתחילה ישנה ההשפעה בארץ ישראל, ולכן מציינו גם בהלכה כפועל בנוגע לתפלת כל ישראל — שבה מבקשים הן על ענינים פריטיים והן על ענינים כלליים, עד להענין דשיים שלום, שכאשר שלום כאן הכל כאן³¹ — שהבדל בשו"ע³² שבשעת התפלה צריך להחזיר פניו כנגד (לצד) ארץ ישראל, ובפשוטות יותר, בארץ ישראל גופא — לצד ביהמ"ק, ושם גופא — לצד קרבן הקדשים, כיון שזוהי שער השמים³³, היינו, שכל התפלות, עולות מלמטה למעלה עיי' ארץ ישראל, יורשלים, ביהמ"ק ומקום קדש הקדשים, ושם מקבל הקב"ה תפלת עמו ישראל ברחמים וברצון, וממלא כל צרכיהם, עוד בזמן הגלות, ועד"ז ועאכו"כ בקשר ובנוגע לעניני העלי' מהגלות, עד לגאולה האמיתית והשלימה. ולכן דה"ה בשנה השנייה הענין דשלח לך לדעתך, כדי לחזר את ארץ כנען, כדלקמן.

- (26) שמד"ר פ"ה, ג. תתחומא וארא טו.
- (27) ל"ל ופריש"י עקב ח, ד.
- (28) ראה ספרי ופריש"י בהעלותך י, ל"ד.
- (29) ראה תורת חיים יתרו ע"ג, ג. אור"ח י, טו.
- (30) תענית י, דע"א.
- (31) ראה פריש"י בתקנות כו, ג.
- (32) טושי"ע (ואדו"ח) אר"ח רסע"ד.
- (33) ר"צ כח, יז ובפריש"י.
- (34) ראה רמב"ם בא יג, ה. דרי"ק יהושע י, טו.
- (35) ר"פ וישב.
- (36) תושי"ע יב, ח.

מוציא שי"פ שלה, מבה"ה המזו, ה'תשל"ה שלט

המכשה והחוספה מלמעלה יותר וי"ל בדא"פ. שזהו מה שהקב"ה אמר לו שלח לך. דאף שהפירושו בזה הוא לדעתך, הרי ענין זה גופא שמע משה מהקב"ה⁶⁰, ועי"ז נעשה חוספת אור אצל משה (כדעתך של משה), ובלשון החסידות והקבלה הו"ע ההמשכה בספירת התכונה מספירת הכתר (שכוללת כל הענינים שלפניו), שע"ז נעשית אח"כ ההשפעה מספירת התכונה למטה, עד למטה מטה בארץ, ע"י שלח לך אנשים, כל נשיא בהם, שהיו במעמד ומצב דאיש אחד (כנ"ל ס"ג), ובלשון המאמרים⁶¹: אנשי משה, שהם שלוחיו של משה, דשלוחו של אדם כמותו⁶², והם ישפיעו ויפעלו הענין דיתרון ארץ בכל היא.

והנה כיון שספירת המלכות מצד עצמה היא כבד' נקודה, וצאנ"כ כשרגלי יורדות, כמבואר בקבלה ובאריכות יותר בחסידות⁶³, שיורדות רק ט' הספירות שלה, אבל הנקודה העיקרית נשארת במקומה, לכן צ"ל גם הענין דיתרון מלשון **תוא** (כפירוש הב'), היינו, שמכלי הכסף על כך שט' הספירות הם באופן של ירכב, יהי בנין המלכות בשלמותו [ע"ד כוין המלכות כר"ק שאף פועלים מעיקרא את כל הבנין כו', ועד"ז גם כנוגע לכיבוש הארץ, כמבואר בלקו"ה⁶⁴ הקשר של היום הזה שנאמר על הכניסה לארץ ישראל עם היום הזה שקאי על ר"ה (כדאורא בזה"ש), שבשניהם ה"ע בנין המלכות], עד שתהי' באופן של יפת תואר ויפת מראה⁶⁶.

וענין זה קשור גם עם הפירוש הג' דלחור, מלשון **תייר** שענינו מורה דרך, היינו, לעשות דרך היר"ה⁶⁵ בארץ כנען, וכאופן של **פתיחת** דרך, וכידוע הביאור⁶⁸ בלשון הרגיל בזה: פתח כו', ושהו"ע של פתיחת דרך, והיינו, שלאחרי התחלה בזה, שרק היא באופן שכל ההתחלות קשות⁶⁹, נעשית דרך סלולה לכל הבאים לאח"כ, שיוכלו לעשות זאת ולבקלות יותר וכדוקיות יותר, ועד גם כשלימות יותר. וכמו בפשוט הענין,

- (65) בלקו"ה שם: "עיין כפי הרמז" בזה
- (66) ר"פ בא (ר"ל"ב ע"ב) גבי היום דא ר"ה."
- (67) ע"ג וירא ית, יט. וראה סה"מ תרפ"ט
- (68) ע"ג. תרצ"א ע"ג.
- (69) ע"ג. תרצ"א ע"ג.
- (60) ראה גם שחת שי"פ שלה תשמ"ט
- (61) ס"ג ואילך (החודשיות תשמ"ט ח"ג ע"ג 385
- (62) ואילך).
- (63) ראה ד"ה שלה תרע"ה (המשך תער"ב
- (64) ת"ב ע"ג א"ל. וראה גם אות"ת שם ע' תנב.
- (65) ברובת ל"ב. ב. ויש"ג.
- (66) ראה ביאורו"ז לארמו"ר האמצעי רט.
- (67) ראה ד"ה שלה תרע"ה (המשך תער"ב
- (68) ת"ב ע"ג א"ל. וראה גם אות"ת שם ע' תנב.
- (69) ברובת ל"ב. ב. ויש"ג.
- (70) ראה ביאורו"ז לארמו"ר האמצעי רט.
- (71) ראה ד"ה שלה תרע"ה (המשך תער"ב
- (72) ת"ב ע"ג א"ל. וראה גם אות"ת שם ע' תנב.
- (73) ברובת ל"ב. ב. ויש"ג.
- (74) ראה ביאורו"ז לארמו"ר האמצעי רט.
- (75) ראה ד"ה שלה תרע"ה (המשך תער"ב
- (76) ת"ב ע"ג א"ל. וראה גם אות"ת שם ע' תנב.
- (77) ברובת ל"ב. ב. ויש"ג.
- (78) ראה ביאורו"ז לארמו"ר האמצעי רט.
- (79) ראה ד"ה שלה תרע"ה (המשך תער"ב
- (80) ת"ב ע"ג א"ל. וראה גם אות"ת שם ע' תנב.
- (81) ברובת ל"ב. ב. ויש"ג.
- (82) ראה ביאורו"ז לארמו"ר האמצעי רט.
- (83) ראה ד"ה שלה תרע"ה (המשך תער"ב
- (84) ת"ב ע"ג א"ל. וראה גם אות"ת שם ע' תנב.
- (85) ברובת ל"ב. ב. ויש"ג.
- (86) ראה ביאורו"ז לארמו"ר האמצעי רט.
- (87) ראה ד"ה שלה תרע"ה (המשך תער"ב
- (88) ת"ב ע"ג א"ל. וראה גם אות"ת שם ע' תנב.
- (89) ברובת ל"ב. ב. ויש"ג.
- (90) ראה ביאורו"ז לארמו"ר האמצעי רט.
- (91) ראה ד"ה שלה תרע"ה (המשך תער"ב
- (92) ת"ב ע"ג א"ל. וראה גם אות"ת שם ע' תנב.
- (93) ברובת ל"ב. ב. ויש"ג.
- (94) ראה ביאורו"ז לארמו"ר האמצעי רט.
- (95) ראה ד"ה שלה תרע"ה (המשך תער"ב
- (96) ת"ב ע"ג א"ל. וראה גם אות"ת שם ע' תנב.
- (97) ברובת ל"ב. ב. ויש"ג.
- (98) ראה ביאורו"ז לארמו"ר האמצעי רט.
- (99) ראה ד"ה שלה תרע"ה (המשך תער"ב
- (100) ת"ב ע"ג א"ל. וראה גם אות"ת שם ע' תנב.

שלה לך שלט

ה' **וכפרטיות** יתרו יש ג' פירושים כמ"ש ליתור את ארץ כנען⁴⁹, כדאיתא במדרש⁵⁰ שליתור הוא מלשון תייר, שהוא מורה דרוד⁵¹, והיינו, שליתור את הארץ פירושו לראות ולבחון את הדרוכים של הארץ. ולת"ת הוא גם מלשון תואר, היינו, לפעול שהארץ תכל תואר יפה. ולת"ת הוא גם מלשון יתרון, כמ"ש⁵² ויתרון ארץ בכל היא, והיינו, שיחוסף בארץ יתרון ע"ז שיגיעו אלה שבאים ליתור את הארץ.

וכפאור הענין דהנה, ענינה של ארץ (בכלל וארץ ישראל בפרט) כפי ארץ וק"ע ויתרון ארץ, שבספירת המלכות (ארץ) צריך להיות ענין של יתרון, והיינו, שאע"פ שרגלי יורדות⁵³, שהרי מלכותך מלכות כל עולמים⁵⁴, היינו, שמהלכות נמשך כל סדר ההשתלשלות עד לעצה"ז התחתון, שאין תחתון למטה הימנו, שהוא עיקר הכוונה של כל סדר ההשתלשלות, והנה ירדה זו היא לצורך עלי, שע"ז יחוסף יתרון (יתרון ארץ) אמום, כדי שיחוסף יתרון, ונה כיין שאין חבוש מחזי עצמו⁵⁵, הרי זה צריך לבוא מלמעלה הימנו, וכ"כ שזה שנומצא מלמעלה הימנו ישפיע לו, צריך לקבל תוספת כנוגע לעצמו, וכן דנה מצד ריבוי השפע הרי הוא ממשיך גם בארץ. והנה יתרון ארץ בכל היא, היינו, שהענין דיתרון ארץ קשור עם ככל, מדה היסוד⁵⁶, שהוא סוף עולמות הא"ס⁵⁷, וגם ככללות הספירות, ה"ה כולל בעצמו כל האורות שלפניו⁵⁸, ועל ידו נעשה הענין דיתרון ארץ. וזהו גם ככללות ענין שילוח המרגלים לתור את ארץ כנען, שכלי לפעול שהירידה שרדה ארץ כנען תהי' לצורך עלי עד לעלי הכי נעלית, שהו"ע לתור את הארץ, לפעול בארץ גופא ענין של יתרון, היתנה צ"ל ההכנה לזה ע"י משה רבינו, שענינו הו"ע התכונה⁵⁸ [שקשורה עם ספירת המלכות (ארץ)], כידוע כענין אבא יסד כרתת⁵⁹, שאציל גופא תהי'

- (49) ברבא לקמן ראה אה"ח שם ס"ע
- (50) תמה וא"ל. ס"ע תנו וא"ל. וראה גם ד"ה
- (51) ערכי תשי"ב ע"ג רטו וא"ל).
- (52) ר"ה שלח תשח"י (סה"מ תשח"י ע' רלט
- (53) וא"ל).
- (54) ראה ת"ח"א ס"פ תרומה.
- (55) ראה גם ד"ה משה קיבל פ"ג וא"ל
- (56) (לעיל ע' שכת וא"ל).
- (57) זח"ג (ר"מ) רמת, א. רנו, סע"ב.
- (58) רמת, א. א. תקי"ז תכ"א (טא, ב). תניא אגרי"ק
- (59) ס"ה.
- (50) ברבא לקמן ראה אה"ח שם ס"ע
- (51) תמה וא"ל. ס"ע תנו וא"ל. וראה גם ד"ה
- (52) ערכי תשי"ב ע"ג רטו וא"ל).
- (53) ר"ה שלח תשח"י (סה"מ תשח"י ע' רלט
- (54) וא"ל).
- (55) ראה ת"ח"א ס"פ תרומה.
- (56) ראה גם ד"ה משה קיבל פ"ג וא"ל
- (57) (לעיל ע' שכת וא"ל).
- (58) זח"ג (ר"מ) רמת, א. רנו, סע"ב.
- (59) רמת, א. א. תקי"ז תכ"א (טא, ב). תניא אגרי"ק
- (60) ס"ה.

תיקון, וירדה למטה כדי לתקן את נפשו הבהמית וגופו וחלקו בעולם, שזוה ענין של מסחר (ארץ כנען, חגריא), כיון שהוירידה היא צורך עלי. ועל זה היא ההוראה, שאין להתירא ממה שאומרים לו כי חזק הוא ממני, כיון שנותנים לו כח ומכתיבים לו שיעלה נעלה וירשנו אותה⁸¹, לפי שטר צלם מעליהם וה' אתנו, וכמילא לחמנו הם⁸², ברוגמת הלהם שעל יד יח"י האדם⁸³, כידוע פ"י תארי"ל⁸⁴ שהכוונה היא למוצא פ"י הרי' שבחלהם, דאע"פ שישנו מוצא פ"י הרי' שכנפש האדם, מ"מ, מוצא פ"י הרי' שבחלהם, הוא עמוק ונעלה יותר, מצד מעלת ויצווי הקדושה שמעולם התהו, כדמוכח מזה שירוד ונפלו למטה יותר וועד שגם ויצווי קדושה שנפלו בשבירת הכלים לעוה"ז התחתון הגשמי, באופן שנתהפכו מענין של קדושה עד למטה מטה להחיות שם ענין שאינו ע"פ רצון ה' — גואלים ומתפכים ומשיכים אותם למקורם ושרשם, ולכן נעשה חיות נוסף ע"י⁸⁵ שמכבד את נפשו הבהמית וגופו וחלקו בעולם ככל פרטי הענינים למזון לבוש ובית, וארובה ודקא ע"י⁸⁶ שאחר כך ננוצת⁸⁷, לשון רבים⁸⁸, נעשה הענין בתבליני המלך חרדי⁸⁹, (כפי שה' בפעם הראשונה כשעת מ"ח⁹⁰, ועד"ז בעבודה בשנה השנית, ועד"ז בכל השנים שלאח"ז), שזוהו תוקף העלי' דנפש האלקית וכל השייר לה, שתשוב אל האלקים אשר נתנה (ולמעלה יותר), והיינו, שבאופן של נשמות כגופים, באים לעלי' גדולה ביותר, עד שראו כל בשן (שאפילו הפשוט רואה, וכאופן של ראי' אמיתית, ראיית החכמה) כי פ"י הרי' דיכר⁹¹.

18) וכן ישנה ההוראה בפשטות שאצל כל אחד מישראל צ"ל הענין דשלה לך לרעתך, והיינו, שע"י הקדמת העבודה דוישלה דהושע שנים אנשים מוגלים חרוש לכל ראוי ג' את יריחו⁹⁰, כמבואר בלק"י ת"י⁹¹ שענין זה שייך לכל אחד מישראל⁹² — באים גם לדוגא היותר נעלית, שע"י היותר מאנשי משה, יש לו שייכותו גם למרגלים ששלה משה בנוגע לעבודה

81) פירשטו שם, ל. קולת יב, ז. 82) שם יד, ט. 83) עקב ח, ג. 84) לקו"ת דזאריזיל עקב שם. לקו"ת אוסד, ושי"י. 85) שד"ה א, ד. פירשטו לו, ג. ובל"מ. 86) ראה לקו"ת ויקרא ב, סע"ד. אות"ת 87) ראה אות"ת שם ע"י נט. סד"ט חשי"ט. 88) ע"י 93. ע"י 119. לקו"ת ח"א ע"י 266 ואילך. פירשטו שם, א. — הפסוק פירשטו. 91) פירשטו נב, א ואילך. 92) בנוגע ללבושים דמחשבה דיבור ומעשה, "לרגל ולבחון בח"י הלוכשין .. יש לכל אדם לרגל ולחשוב שלא תהי' נשמתו ערומה בלי לכושרי כח"י (לקו"ת שם).

שע"י שילוח כל נשיא בהם לתור את הארץ, לידע עניניה של הארץ כ"י, ע"י הליכתם בכל חגי פרוטא של ארץ ישראל במשך ארבעים יום, מהלך עשר פוטא בכל יום⁷⁰, וכאופן דוהתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ⁷¹ להביאם לרשותם של בני"ה, הנה ע"י פעלו הענין יתרון ארץ בכל היא, ע"י שפעלו בארץ את ענף התואר בשלימותו, וכך סללו את הדרך של אח"ז יוכל כל אחד ואחד לעשות עבודתו בנוגע לכיכוש א"י כפשוטו, ועד"ז כיבוש א"י ברוחניות, שזוהי גם ההכנה לגאולה (כנ"ל ס"א).

12) אמונם אף שבאותה שעה ששלחם משה היו כשרים, וזאין וצדיקים (ככל הלשונות שנואמרו במדרש וכוזה), ומוכנים למלא את השליחות דויתרון את ארץ כנען ככל ג' הענינים הנ"ל הנה לאח"ז נתפר לבם כ"י, כדאיחא במדרש⁷² שיעליהם נאמר⁷³ כי דור התפוכות המה [והיינו מצד גורא עלילה על בני אדם⁷⁴, כפי שמבאר ארמו"ר האמצעי בארוכה ע"פ זה⁷⁵, שזוהו רק ענין של עלילה כ"י, כיון שהקב"ה רוצה לכתור ולנסות איש ישראל במילוי של יחזותו], ולכן אירע כל מה שמסופר בהמשך הפרשה באריכות הדיבור, וכמבואר בזה⁷⁶, שלא רצו לירד לכת"י המעשה, כיון שהתיראו שהמעשה לא יסכים (וועט זך ניט לאוזן) להתברר, באמרום הלושון: כי חזק הוא ממני⁷⁷, כביכול אפילו בעד"כ אינו יכול להוציא כל"י, מצד האורות תקיפיץ דהוה (גם כשנשברו), שזוהו האופן שקבע בעד"כ את סדר התשתלשלות כ"י. אבל אעפ"כ, ע"י⁷⁸ שירועים שישנה ההכבחה והנתינת כח מהמקום שלמעלה מההו ותקון גם יחד⁷⁹, הרי זה נותן כח להפוך את הענין של דור התפוכות, (ע"ד והפכתי ג' ליששון ולשמחה⁸⁰) לטובת, שמהוירידה לבירא עמיקתא, חז"י העלי' לאיגריא רמה, ולמעלה יותר מכמו שה' קודם היירידה.

13) וזוהו גם ההוראה לכל אחד ואחד בעבודתו, דהנה, בנוגע לירידת ה'נשמה בנות, מבואר בחגיגה⁸⁰ שהנשמות עצמה אינה צריכה

70) פרי"י פירשטו שם, כה. 71) פירשטו שם, כ. 72) האזינו לב, כ. 73) תהלים סו, ה. וראה תנחומא וישב ד. 74) תה"ת תולדות יג, א ואילך. וראה ד"ה 75) לקו"ת פירשטו לו, סע"ד ואילך. לת, והתחלתי פ"ט (לעיל ע"י שג ואילך). 76) לקו"ת פירשטו לו, סע"ד ואילך. לת, 77) פ"ל (מת, ב). מנע חיים שעור כו (שפי' הצלם) פ"א. 78) פירשטו שם, לא. 79) סו"ת אר"ח סו"ט חקפ. 80) פירשטו שם, לא.

ב"ס"ד. מוצאי ש"פ קרות, ג' תמוז, ה'תשל"ח
(הנחה בלתי מוגה)

ידי ה"י אלקינו עמנו כאשר ה"י עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו (שזו הפסוק שקישר בעל הגאולה עם ג' תמוז, שאמרו אז, כמבואר בארולה בהקונטרסים² פרטי דבריו בזה). וידוע דיוק בעל הגאולה במאמרו ד"ה זה³, ולכאורה, לאחר שאומר (ופועל) יהי ה"א עמנו ג'⁴, א"כ מהו אומר אל יעזבנו ואל יטשנו, ולכאורה מאי קמ"ל.

ויש להוסיף בכיאר דיוק זה, ובהקדים, שמוכן מוצגנו, שהכוונה בפסוק זה אינה לעיקר הדבר (כפי שהוא מצד אמיתת הענין למעלה כו'), שהרי זה דבר הפשוט, ואין צורך ל(הודיע) בקשה על זה — הן בנוגע להענין דאל יעזבנו ואל יטשנו, שהרי מפורש בכתובי כי לא יטוש הו"י עמו ונתלחו לא יעזוב, והן בנוגע להענין דיהי הו"י אלקינו עמנו, שהרי ידוע (ומבואר בארולה⁵) שבשעה שאמר הקב"ה אנכי הו"י אלקיך⁶, הנה דיבורי של הקב"ה חשיב מעשה; שנעשה כן בפועל, שאלקיך, כחך וחיותך [דקאי בפשטות על הכחות הגשמיים של הגוף, כמובן מהפירוש דשם אלקים בשו"ע א"ח בתחלתו⁷]. הוא הו"י, ועד להויי כפי שיש בו ההשפעה מבחי אנוכי, והיינו, שע"י הו"י נעשה גם אנכי כחך וחיותך, והרי ענין זה (שאנוכי הו"י נעשה אלקיך, כחך וחיותך דכא"א מישראל) הוא נעלה יותר מאשר יהי הו"י אלקינו עמנו. ועכ"ל, שהכוונה בפסוק זה היא שענין זה יהי בגלגול⁸, ועד לאופן גלוי למטה מעשרה טפחים, מבלי הבט על המעמד ומצב במקום ומזן שבו צריך לפעול ענין

- 1) מלכים א' ת, נז.
- 2) קונטרס יד בחתולת (סה"מ קונטרסים
- 3) סה"מ תרפ"ב ע' נה. הישי"ת ע' 51
- 4) תהלים צד, יד.
- 5) ראה לקו"ח ו"א ראה. אה"ח יתרו ע' תמצט ואילך. פי ראה ע' תולה ואילך. ובכ"מ.
- 6) יתרו כ, ב. ואחתון ת, ו.
- 7) ראה ב"ר פמ"ד, כב.
- 8) ראה אה"ח בראשית כד ו תתרכ"ב. ב. סה"מ תרכ"ט ע' כא. תומ"ד ע' רנב.
- 9) ס"ה.
- 10) ראה גם בסיום המאמר (סה"מ תרצ"ב ע' סג. הישי"ת ע' 57): "הנהגה כי... הוא גם עתה כן... רק שהוא בהעלם, לואת הבקשה כח"י.
- 11) ראה לקו"ח ו"א ראה. אה"ח יתרו ע' תמצט ואילך. פי ראה ע' תולה ואילך. ובכ"מ.

המדורות⁹³ (שזהו"ע כיבוש שבע ארצות, שבעת המדורות⁹⁴). ועד שע"י לימוד התורה וקיום המצוות, וכל הענינים באופן של הפצה, לבטל את כל המדידות וההגבלות — באים בקרוב ממש לפריצת גזרי הגלות, ע"י משיח צדקנו, גואל ראשון הוא גואל אחרון⁹⁵, עליו נאמר⁹⁶ יעלה הפרוך לפנינו, שיביא ונגאלנו ויילכנו קוממיות לארצנו, במהרה בימינו ממש.

- 93) "לכתוב את מהות אהו"י", ש"ח אז
- 94) נפש, ולכן לא ה"י ציווי על זה... ואנו שוד לכל
- 95) שער הפסוקים לתארו"ל ויחי מטי, י. תר"א
- 96) ע"פ מ"פ מיכה ב, יג. וראה ב"ר פמ"ד, יד
- 97) ראה לקו"ח ו"א ראה. אה"ח יתרו ע' תמצט ואילך. פי ראה ע' תולה ואילך. ובכ"מ.